

net dette Lovforslag som et af de betydningsfuldste, vi overhovedet beskæftiger os med, bortset fra Grundlovssagen, er der blevet gjort store Øjne og vantrø Miner. Ikke desto mindre er det rigtigt og blandt andet en given Ting; at det er et af de faa Lovgivningsemner, som Udlandet interesserer sig for. Virkningerne af, hvorledes vi ordner dette Forhold, vil vise sig mange Tusind Mile udenfor Landet.

Jeg er det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) taknemmelig for, at han tog saa mange Detailler med, som han gjorde, thi derved bliver jeg befriet for at lade de Grundlinier, jeg gerne vilde have Lov til at trække op for dette Lovforslag, overskygges af Enkeltheder. For det første fører Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det er forelagt, den udenlandske Producent i direkte og legitim Forbindelse med et stort Omraade af vort Land, som hidtil har været unddraget hans direkte, legitime Forbindelse. Dette er udtrykt ved, at Stationsbyerne principielt — om end under Ministeriet for Handel og Søfarts Overopsyn — er blevet ligestillet med København og Købstæderne i Forholdet til den udenlandske Produktion. Jeg vil gerne her begynde med at sige, at det indbyrdes Konkurrencehensyn mellem i øvrigt ligestillede i den Henseende ikke interesserer mig. Det ærede Medlem fra Nyborg kaldte for et Øjeblik siden den Lov, som vi har — og hvis Spor efter min Mening skræmmer os i høj Grad — vedrørende indbyrdes loyal og illoyal Konkurrence for et Smertensbarn; jeg deler ganske hans Anskuelse. Jeg mener, det er umuligt, og hvis det var muligt, vilde det være urimeligt at forsøge at regulere ligestillede Konkurrenters indbyrdes Forhold til hinanden, saa længe det ikke gaar ud over Køberne og Forbrugerne derved, at disse enten svigagtigt eller ved Tillidsbrud narres. Men det kan jo ikke nægtes, at de opblomstrende Stationsbyers kommercielle Stilling visselig er en for Købstæderne meget interessant og paa adskillige Omraader faretruende Sag. Det er ikke saa meget det, som det ærede Medlem, der talte lige før mig (Sigvald Olsen), fremhævede, at Stationsbyernes Købmænd — og det er rigtigt, at det er de bedste Købmænd i Stationsbyerne —

foretrækker at afgøre deres Forretninger i deres eget Kontor fremfor at skulle rejse ind til Købstaden. Forholdets Interesse ligger paa et ganske andet Punkt. De større Købstæder har efter Forholdenes Natur efterhaanden indrettet sig paa at være det naturlige Mellemlid mellem Produktionen i Udlandet og deres Opland, deriblandt ogsaa Stationsbyerne. Og nu kan man tillægge dette Mellemlid større eller mindre Berettigelse — det er givet, at en Omorganisation af hele Forholdet mellem Købstæderne og Stationsbyerne vil blive Følgen af denne Lovs Gennemførelse. Jeg er nu enig med den højtærede Handelsminister, naar han i § 2 principmæssigt ophæver denne Forskel imellem Købstæderne og Stationsbyerne; men jeg er det ganske vist ud fra en anden Betragtning end de tidligere ærede Taleres. Jeg er det ud fra den Betragtning, at det, som Loven tilsigter at indføre, allerede nu finder Sted — den højtærede Handelsminister fremhævede det ogsaa ved Fremsettelsen af Lovforslaget — men nu finder det Sted paa en lyssky Maade, under Paaskud og Tilsnigelser, og det er til Skade for den legitime Handel. Jeg mener overhovedet, at Statsmagten skal vogte sig for gennem Lovbestemmelser at give yderligere Udvikling til nogen som helst Smittebaciller i Handelen, og det er en Bacille i Handelen, at man ved Lovbestemmelser, om hvilke alle ved, at de omgaas, tvinges til at optræde skjult og lyssky. Det er Grunden til, at jeg mener, det er principielt rigtigt nu at stille Stationsbyerne ved Siden af Købstæderne. Det er, fordi de fremmeligste iblandt dem allerede i lang Tid har baaret sig saaledes ad.

Men paa den anden Side maa selve dette Forhold, der nu er modnet til at maatte ordnes, opfordre den højtærede Minister til meget stor Varsomhed ved hver enkelt af de Stationsbyer, hvortil Berettigelsen gives. Der er mange Hensyn at tage i den Henseende. Der er Skatteforholdene, der er Huslejeforholdene, der er Forholdet til Personale, baade med Hensyn til Lønning og Arbejdstid; der er overmaade mange Forhold, som den højtærede Handelsminister vil have med stor Varsomhed at tage Hensyn til, forinden